

Düşün, düşün...

Haftalık Düşünce Özgürlüğü Bülteni (Sayı 29/21, 30 Temmuz 2021)

Geçen hafta neler oldu?(*)

(*) Bayram tatili nedeniyle bültenimiz iki haftalık verileri içermektedir...

- Türkiye'nin Kabil Havaalanı'nın işletilmesi ve güvenliğinin sağlanması için yürüttüğü politika tepki çekiyor. Erdoğan'ın "Talibanla itikadi yakınlığa" işaret etti. Ancak esas itiraz; ABD ve müttefiklerinin ardı sıra çekildiği Afganistan'da, Türkiye askerinin büyük riskle başbaşa kalacağı öngörüsü. Erdoğan'ın Kabil Havaalanı'nda kalma isteğinin gerekçesi kamuoyuyla paylaşılmış değil...
- Türkiye'de iktidar eliyle köpürtülen ve muhalefetin önemli kesimleri tarafından da destek bulan "milliyetçilik, yabancı düşmanlığı ve nefret söylemi" toplumsal gerilimden hem besleniyor, hem de onu büyütmeye devam ediyor. Bayram haftasında üç ilde Kürtlere yönelik ırkçı saldırıların yanında, göçmenleri hedef alan nefret söylemi güç kazanmaya devam ediyor. Afganistan'da Taliban'ın ilerleyişinin sebep olduğu yeni göç dalgası da Türkiye'nin doğu sınırında yeni göçmen kabilelerinin gelişine sebep oldu. Almanya başta olmak üzere AB ülkelerinin Türkiye'nin tampon vazifesini takdir etmeleri de kamuoyunda ve muhalefette sert tepkilere sebep oldu; AB'nin Afgan mülteciler için Türkiye'ye yeni destek paketi açıklaması bekleniyor. Göç çalışması yürüten STK'lar ve gazeteciler de "yabancı fonlar" gerekçesiyle hedef gösteriliyor. Bolu Belediye Başkanı Tanju Özcan (CHP) göçmenlerin su ve atık vergisi ödemelerine 10 kat zam yapılacağını duyurdu! Sabancı Holding YK Üyesi Arzu Sabancı da nefret söylemlerine destek verdi, "ülkemde mülteci istemiyorum" dedi!
- Covid 19 salgınında görünüm kaygılandırıyor. Günlük vaka sayıları 20 bin sınırını geçti; açıklanan günlük ölümlerde ciddi artış var. 22,5 milyon vatandaş halen ilk doz aşısını yaptırmadı; ikinci doz veya üçüncü doz aşısını olmaktan imtina edenler de var. Kamuoyunda giderek güç kazanan mRNA teknolojisi üretimi aşılara dair güvensizliğin kökenleri ise oldukça eski. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca ilk parti Çin aşısı temin edildiğinde "mRNA aşı teknolojisine dair endişeleri olduğunu" söylemişti. 2 doz Çin aşısı ve aşısızların hastaneye başvuru ve yoğun bakım yatış rakamlarında artış olduğu kaydediliyor.
- Açıklamalarıyla zaman zaman Millet İttifakında gerilimlere sebep olan, AKP'nin "ağır toplarından" parti kurucusu ve TBMM eski Başkanı Bülent Arınç, Cumhurbaşkanlığı Yüksek İstişare Kurulu üyeliğinden istifa ettiğini duyurdu. Arınç açıklamasında, "reforma ihtiyaç duyulduğunu, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın bu konudaki iradesini gördüğünü ve desteklediğini" [söyledi...](#)
- AKP'nin hazırladığı OHAL uygulamalarının uzatılmasını da içeren torba kanun teklifi, Meclis Genel Kurulu'nda kabul edilerek yasalaştı. Buna göre, "terörle mücadele" kapsamında ek gözaltı süreleri ile kamu görevlilerinin ihracı gibi uygulamaların süresi 1 yıl daha uzatıldı. "Terör örgütleriyle irtibatları" olduğu

iddiasıyla, kişilerin sahibi veya ortağı oldukları şirketlere TMSF'nin kayyım olarak atanmasına ilişkin hüküm ise 3 yıl daha uygulanacak.

- Almanya'da yaşayan Türkiyeli gazeteci ve siyasetçilere yönelik "infaz listesi" iddialarını doğrulayan Alman polisi, 55 kişilik bir liste bulunduğunu belirtti ve bu listede adı geçen kişilere suikast yapılacağı uyarısında bulundu.
- Türkiye'nin kuzeydoğusu ard arda gelen sel felaketleri yaşarken ülkenin tüm güney ve batı sahilleri de orman yangınlarına teslim oldu. Türkiye halen Paris İklim Anlaşmasının tarafı olmadığı gibi afetlere karşı da hazırlık yapmak bir yana, doğal alanların talanına imkan sunmaya devam ediyor! Son yangınlar Cumhurbaşkanlığı envanterinde 8 uçak bulunurken, ülkenin bir tane yangın söndürme uçağı ve ya helikopteri sahibi olmadığı da anlaşıldı...

Düşünce ve ifade özgürlüğü gündemini takip ettiğimiz haftalık video programımız “[COGITO ERGO SUM](#)” her hafta [YouTube](#) kanalımızda yayında...

Tüm video bültenlerimize erişim için [tıklayınız...](#)

SİVİL TOPLUM İZLİYOR **Haziran 2021**

“Cumhurbaşkanlığı İnsan Hakları Eylem Planı”nı izleme ve değerlendirme raporu”

Düşünce Suçu(!?)na Karşı Girişim olarak Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Mart ayı başında açıkladığı İnsan Hakları Eylem Planı'nda vaadedilen uygulamaların ne kadarının ve nasıl karşılık bulunduğunu aylık olarak değerlendirildiğimiz [Sivil Toplum İzliyor](#) adlı yeni bir video bülten serisinin yayınına başladık. Cumhurbaşkanlığı İnsan Hakları Eylem Planı'nı izleme ve değerlendirme raporlarının ilkine erişim için [tıklayınız...](#)

23 kuruluşan sosyal medya düzenlemesi girişimine tepki

Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun'un; “yabancı kaynaklardan fon sağlayan haber kuruluşlarını” hedef göstererek, “yalan haber ve yabancı kaynaklara” ilişkin bir sosyal medya düzenlemesinin yapılabileceğini ileri sürmesi üzerine, 23 uluslararası kuruluşan

ortak tepki geldi. Açıklamada; “yabancı kaynaklardan fon sağlayan kuruluşların kriminalize edilmesinden” ve “yalan haber ve dezenformasyonla mücadelenin, muhalif basını susturmanın yeni aracı olabileceğinden” duyulan endişe ifade edildi. İmzacı kuruluşlar, Türkiye’nin yapacağı tüm düzenlemelerde uluslararası basın ve ifade özgürlüğü kuruluşlarının daha önce yayınladıkları “[Yalan haber ve dezenformasyona karşı ifade özgürlüğü](#)” politika belgesinde yer alan esasları gözetmesi çağrısında bulundular.

Mayıs-Haziran İfade ve Basın Özgürlüğü Gündemi Raporu

Expression Interrupted’ın hazırladığı İfade ve Basın Özgürlüğü Gündemi raporlarının ikincisi yayımlandı. Mayıs ve Haziran aylarını kapsayan rapora göre; 2 aylık sürede 109 gazeteci yargılandı, 4 gazeteciye 9 yıl 8 ay hapis cezası verildi. Gazetecilere yönelik polis şiddeti ve engellemeleri artarken, en az 5 gazeteci de fiziksel saldırıya uğradı. RTÜK ve BİK yine muhalif kuruluşları hedef aldı. Halk

TV, KRT TV ve FOX TV RTÜK tarafından idari para cezalarına çarptırılırken, Evrensel gazetesine de BİK tarafından 5 günlük ilan cezası kesildi. Böylece resmi ilan yayımlama hakkı Eylül 2019’da durdurulan Evrensel’in toplam ilan cezası 103 güne yükseldi. Raporun tam metni için [tıklayınız](#).

Mahir Ünal
@mahirunal

Seçilmiş bir milletvekilini ve iktidarı maşa ve sansürcü tanımlamaları ile ifade edecek kadar nefret öznesi bir zihin ancak ideolojik angajmanı kadar kadar düşünür ve anlam üretir. Siz akademisyen değil çürümüş ideolojinizin öfkeli bir militansınız.

Ceren Sozeri @cerensozeri · 25 Tem

Sansürcünün ömrü maşası olduğu iktidar kadar; hesap verebilenlerin, destek ya da eleştiri, izleyici/okuyucusundan başka muhatabı yok.
[evrensel.net/yazi/89162/bir](#) ...

ÖS 8:47 · 25 Tem 2021 · Twitter for iPhone

Evrensel Gazetesi, Mahir Ünal’ın hedefinde

AKP Grup Başkan Vekili Mahir Ünal, sosyal medya hesabından aynı hafta içerisinde önce Evrensel Gazetesi çizeri Sefer Selvi’nin karikatürünü, ardından Ceren Sözeri’nin makalesini paylaşarak gazetecileri ve gazeteyi hedef aldı. Ünal, Selvi’nin “Türkiye’nin süper güç olduğu” iddialarını konu alan karikatürüne cevaben, “desteklediğiniz paratoner terör devletinin kurulmasını engellemiş...” ithamında

bulundu. Sözeri’nin paylaştığı makalesine atfen de, “...siz akademisyen değil, çürümüş öfkeli ideolojinizin militansınız” ithamında bulundu.

Hipokrat yemini de nefretin hedefinde

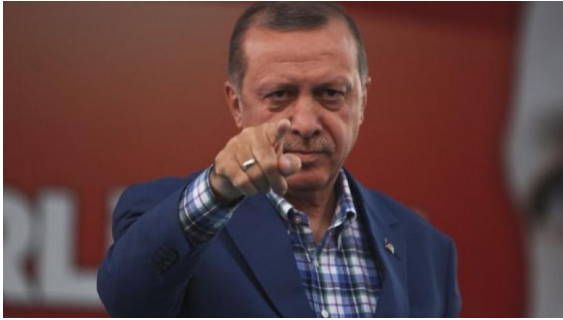
Hekimlik mesleğinin ön kabulü sayılan Hipokrat Yemini’nde ifade edilen “cinsiyet, etnik kimlik ve cinsel yönelim ayrımı yapılamayacağına...” dair taahhütten rahatsız olanlar kervanına İnönü Üniversitesi Rektörü Ahmet Kızılay da katıldı. Prof. Kızılay “sapkınlık” olarak nitelediği ilgili bölümün yeminden çıkarılmasının üniversite senatosu girişim, Sakarya Üniversitesi Tıp Fakültesi mezuniyetinde de karşılık bulmuş, “cinsel yönelim” ibaresi yeminden çıkarılmıştı.

Barolar iktidar medyasının hedefinde

Yeni Şafak gazetesi 15 il barosunun imzaladığı “İrkçı saldırıları kınıyoruz” bildirisine imza verenleri “Kandilin ‘Baro’nları” manşetiyle hedef gösterdi. Son iki haftada ülkenin farklı kentlerinde Kürt yurttaşları hedef alan ırkçı saldırılara tepki olarak 15 il barosu ortak açıklama yapmış, nefret söyleminden ve

ayırıcı dilden uzaklaşılması çağrısı yapmıştı. 45 ilin barosu ortak bir açıklama ile ilk imzacı baroları hedef gösteren Yeni Şafak gazetesini kınadıklarını belirttiler.

Cumhurbaşkanına hakaret dosyaları

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrikulu’nun paylaştığı verilere göre; 2020’de Cumhurbaşkanına hakaret suçlamasıyla 45 bin soruşturma başlatıldı, ve bu soruşturmalar sonucunda 290’ı 18 yaşın altında çocuk, toplamda 9 bin 773 kişiye dava açıldı. Cumhurbaşkanına hakaret suçlaması ile yargılanan 3 bin 655 kişi mahkum

edilirken, 3 bin 736 kişi hakkında da hükmün açıklanması geri bırakıldı.

Evrensel haberleri “hakaret” suçlamasına konu edildi

2015 ve 2019 yıllarında Evrensel gazetesinde yayınlanan farklı haberleri Facebook hesabından paylaşan Emek Partisi üyesi Nail Ulutaş, Gaziantep Cumhuriyet Başsavcılığı’nın “Cumhurbaşkanına hakaret” suçlamasıyla başlattığı soruşturma kapsamında ifade verdi. Ulutaş ifadesinde hesabın kendisine ait olduğunu, paylaşılan haberlerin suça konu

edilmesinin ifade özgürlüğünün ihlali olduğunu söyledi.

Bloomberg’e Altaylı cezası

RTÜK; Türkiye Futbol Federasyonu’nun Fatih Altaylı hakkında yaptığı şikayet başvurusunu 3 ay sonra gündeme alarak, kanala %3 idari para cezası verdi. RTÜK üyesi İlhan Taşçı, başvurunun Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın bayramlaşma videosu sonrası Altaylı ve İletişim Başkanı Fahrettin Altun’u karşı karşıya

getiren açıklamaların ardından gündeme alınmasının maksatlı olduğunu söyledi.

Nükleer karşıtı açıklamaya açılan dava

Halkların Demokratik Partisi'nin (HDP) Mersin'de Akkuyu Nükleer Santrali'ne ilişkin Mart ayında yaptığı açıklama dava konusu oldu. Açıklamaya katılanlardan 17'sine "2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet" suçundan dava açıldı. İlk duruşma, 28 Ekim'de Gülnar Asliye Ceza Mahkemesi'nde görülecek.

Suruç anmalarına polis müdahalesi

Suruç'ta 2015'te gerçekleşen bombalı saldırıda yaşamını yitiren 33 kişiyi anmak için Suruç Aileleri İnisiyatifi'nin çağrısıyla Kadıköy'de bir araya gelen gruba polis müdahale etti. Ankara, İzmir ve Adana'da da açıklamalara müdahale edilirken, eylemlerde çok sayıda yurttaş gözaltına alındı.

Yazar Gökhan Yavuzel saldırıya uğradı

Galler'de yaşayan PEN üyesi yazar Gökhan Yavuzel, Türkçe konuştuklarını belirttiği dört kişinin saldırısına uğradığını açıkladı. Yazarın ismi, daha önce Almanya'da saldırıya uğrayan gazeteci Erk Acarer'in de hedef gösterildiği, anonim Türk milliyetçisi hesaplardan paylaşılan 21 kişilik "infaz listesinde" yer alıyordu.

Van'da eylem yasağı yine uzatıldı

Van Valiliği, beş yıldır devam eden "eylem ve gösteri yasağını" 17 Temmuz tarihi itibarıyla 15 gün daha uzattı. Bin 700 günü aşkın süredir devam eden yasağın gerekçesi "milli güvenlik"...

Erişime engellenen internet siteleri

Kızıl Bayrak ve Umut gazetesinin internet siteleri son iki hafta içerisinde 2'şer defa erişime engellendi. Diyarbakır 4. ve 5. Sulh Ceza Hakimlikleri'nin verdiği yasaklama kararlarına "millî güvenlik ve kamu düzeninin korunması" gerekçe gösterildi.

CFWIJ imza kampanyası başlattı

Gazetecilikte Kadın Koalisyonu (CFWIJ), son aylarda trajik artış gösteren kadın gazetecilere yönelik polis şiddetine karşı #GüvendeDeğiliz çağrısıyla imza kampanyası başlattı. “2021’in başından bugüne kadar Türkiye’de en az 44 kadın gazeteci polis şiddetine maruz kaldı, mesleki faaliyetleri gerekçe gösterilerek 3 kadın gazeteci evlerine yapılan baskınla

gözaltına alındı. En az 13 kadın gazeteci ise sahada haber takibi yaparken gözaltına alındı” açıklamasıyla duyurulan kampanyaya katılımlar sürüyor...

Hak örgütleri “adil yargılanma hakkı” için bir arada

İnsan Hakları Derneği, Yurttaşlık Derneği ve EuroMed Rights; adil yargılanma hakkı ihlallerine karşı davaların izlenmesi, yargı yoluyla taciz ve yıldırma vakalarının belgelenerek kayıt altına alınmasını hedefleyen

bir çalışmaya başladıklarını duyurdu. Üç örgütün imzasını taşıyan “Adil Yargılanma Hakkı için Dayanışma” başlıklı yazılı açıklamada; ağırlıklı olarak ifade, örgütlenme ve barışçıl toplantı özgürlüğüne ilişkin yargılama süreçlerine odaklanılacağı vurgulandı.

DÜŞÜNCE SUÇU DURUŞMALARI

Gezi Parkı Davası

Gezi Parkı eylemlerine ilişkin açılan davada Osman Kavala, Ayşe Mücella Yapıcı, Şerafettin Can Atalay, Tayfun Kahraman, Ali Hakan Altınay, Yiğit Aksakoğlu, Yiğit Ali Ekmekçi, Çiğdem Mater Utku ve Mine Özerden hakkında verilen beraat kararlarının istinaf mahkemesi tarafından bozulmasının ardından yeniden görülen dava... 1368 gündür tutuklu bulunan iş insanı Osman Kavala’nın “Anayasal düzeni ortadan kaldırmaya teşebbüs” ve “casusluk” iddiasıyla yargılandığı dava dosyası da bu davayla birleştirilmiş durumda...

6 Ağustos Cuma, İstanbul 30. Ağır Ceza Mahkemesi